

Ioana Roxana Topală

Strategii psihopedagogice de eficientizare a învățării academice la studenții adulți

Presă Universitară Clujeană

Ioana Roxana Topală

**Strategii psihopedagogice
de eficientizare
a învățării academice
la studenții adulți**

Presa Universitară Clujeană

2016

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. Doina Usaci

Prof. univ. dr. Gheorghe Tomșa

ISBN 978-973-595-908-1

**© 2016 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.**

Tehnoredactare computerizată: Cristian-Marius Nuna

Universitatea Babeș-Bolyai

Presa Universitară Clujeană

Director: Codruța Săcelean

Str. Hasdeu nr. 51

400971 Cluj-Napoca, România

Tel./fax: (+40)-264-597.401

E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro

<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

INTRODUCERE

Când se discută despre eficiența în învățare argumentele se concentrează asupra performanței măsurate, asupra rezultatelor obținute de cel care învață și pe condițiile unui consum optim de resurse în proces. Experiența didactică indică, însă, fără echivoc, că această focalizare excesivă a atenției pe rezultate este insuficientă pentru a putea numi învățarea una cu adevărat eficientă. Angajarea curajoasă în producerea schimbării începe cu o redefinire a termenilor și o re-așezare a pozițiilor de analiză. Astfel, alături de performanța dovedită în evaluări menite să surprindă „cât de multe știe un student”, aducem, prin prezenta lucrare, argumentul importanței lui „cum se raportează un student la ceea ce știe”, ca premisă valabilă pentru ceea ce va putea face studentul, mai departe, cu ceea ce știe. Mai precis, vom încerca să demonstrăm că la baza eficienței învățării academice stau, alături de capacități și puțințe incontestabile sub aspectul contribuției lor la predicția reușitei academice, fundamente de factură atitudinală. Aceste elemente de orientare și raportare despre care vorbim aici – atitudinea față de învățare, satisfacția învățării – vin să susțină o conduită a învățării care, credem noi, condiționează eficiența învățării academice.

Dacă privim eficiența învățării ca pe un „partener” de cursă lungă, caracterizabil prin comportamente și decizii care privesc adaptări inteligente, rapide și plastice, la o realitate aflată în permanentă actualizare, atunci ideea de a o reduce doar la dovezi conjuncturale, la note și medii, se dovedește a fi perimată. Studentul învață eficient atunci când, pe lângă obținerea unei performanțe prin mobilizarea judicioasă a resurselor, se bucură de actul cunoașterii. Obținerea plăcerii și, mai departe, a satisfacției prin și din învățare asigură condițiile repetabilității acelor acțiuni și comportamente (performanțiale) generatoare de stări de bine – de scurtă și/sau lungă durată. Acest circuit al eficienței pornește de la atitudini favorabile față de cunoaștere și învățare, față de sine și față de condițiile lumii înconjurătoare (în sensurile ei social-culturale). Pentru a se constitui în verigă relevantă în proces, aceste atitudini trebuie urmate în mod necesar de conduite de învățare adecvate – bazate pe abordarea cu scopul înțelegerii de profunzime a conținuturilor învățării și utilizării lor ca mijloace sau „pretexte” pentru formarea de competențe – obiectivate prin comportamente metacognitive și autoevaluative. Se continuă în mod firesc prin obținerea rezultatelor, pe care, într-un moment de imersiune în abstract, le putem gândi ca organizate în două categorii, după criteriul posibilităților evaluative: cuantificabile și necuantificabile (sau – pentru a ne mentine precauția și rigoarea științifică – dificil de cuantificat). Ne vom referi

la rezultatele dificil de cuantificat și prin ele vom desemna acele aspecte calitative, de natură afectiv-motivațională, atitudinală, care rezultă din proces, situându-se nu numai la finalul procesului, ca output-uri, ci și însoțind procesul, în maniere sau proporții greu de surprins sau apreciat numeric. Tocmai de aici provine dificultatea de a le circumscrie pe de-a întregul, dar și frumusețea descoperirii variabilității dinamicii lor. Ca exemple – plăcerea pe care o simte studentul atunci când învață, atunci când își surprinde propria înțelegere avansând îndrăzneț pe tărâmurile de știință până atunci semiobscur sau necunoscute, sau entuziasmul său care ia amploare cu fiecare redută a cunoașterii cucerită, odată cu luarea în stăpânire a sensurilor. Plăcerea, entuziasmul, se transformă într-o experiență afectiv-motivațională mai complexă și potențial mai stabilă, numită satisfacție, care, asociată unei activități precum învățarea, poate fi analizată din perspectivă atitudinală. Satisfacția învățării reprezintă, pentru cercetarea noastră, o preocupare și provocare principală și continuă în ceea ce privește conceptualizarea, operaționalizarea, posibilitățile de cuantificare, stabilirea corelațiilor și a impactului asupra procesului și eficienței sale. Evaluarea rezultatelor se face sub aspectul semnificației lor pentru cel care învață, deci este un bilanț personalizat cu ecouri multiple asupra elementelor de start: atitudini, conduită. Revenim astfel la punctul de la care am plecat, iar cercul închis deschide, în acest mod, orizonturi noi de interpretare și acțiune.

Pentru a expune din start auspiciile filosofice sub care s-a construit demersul nostru, vom spune că avem credința că Școala (și, de ce nu, Universitatea) poate valorifica mult din aplecarea pedagogică a lui Constantin Noica, cel ce vedea în aceasta un loc în care cel care învață se transformă în unealtă a propriei formări, un loc al oportunităților de a pune întrebări, al bucuriei de a căuta sensuri și al responsabilității de a afla răspunsuri. În această ordine de idei, credem că măsura eficienței învățării academice este dată de autenticitatea și trăinicia a ceea ce Andrei Pleșu numea „împrietenirea” celui care învață cu ceea ce are de învățat, împrietenire la care profesorul nu este suficient să fie martor contemplativ, ci trebuie să devină însoțitor și călăuzitor dedicat.

ISBN: 978-973-595-978-4